

CECELIA AHERN

O sută
de nume

CECELIA AHERN

O sută de nume

Traducere din limba engleză și note de
Martin Zick

1

O porecliseră Cimitir. Orice secret, orice informație confidențială – personală sau de alt fel – care intra, nu mai ieșea niciodată. Știai la fix că totul e în siguranță; știai că nu te va judeca niciodată sau, dacă o va face, n-o să știi niciodată. La naștere primise un nume perfect, care inspira fermitate și tărzie de caracter. La fel și porecla – i se potrivea mănușă. Iar ea era minunată, statornică, stoică, dar ciudat de liniștită. Așa că să o vizitezi în locul săla era de-a dreptul dureros. Pentru că era cumplit de dureros, nu doar înnebunitor. Kitty simțea o durere în piept – mai exact, în inimă –, care începuse odată cu gândul că trebuie să se ducă acolo, a crescut când a ajuns acolo, apoi s-a înrăutățit foarte mult când și-a dat seama că nu e un vis, o alarmă falsă – era viața, în cea mai urâtă formă a ei. O viață care fusese pusă la încercare și avea să fie pierdută în ghearele morții.

Kitty intră în spitalul privat și urcă pe scări, deși existau lifturi; o lua cu bună știință în direcții greșite, se dădea într-o parte politicoasă din fața tuturor, dar mai ales din fața pacienților care mergeau cu pași de melc, sprijinindu-se de cadre sau trăgând după ei stâlpi de care atârnau perfuzii. Era

conștientă de privirile care i se aruncau. Era normal, se vedea că e panicată, că dă târcoale camerei de gardă. Era receptivă la orice conversație pe care cineva încerca să o lege, ar fi făcut orice, numai să amâne intrarea în salonul în care era Constance. Până la urmă epuiză toate tacticile de amânare – ajunsese într-un hemiciclu cu patru uși. Trei erau deschise, iar Kitty putea să vadă ocupanții saloanelor și vizitatorii lor fără să fie nevoie să intre în vreo încăpere. Chiar și fără să vadă numerele, știa în ce salon e prietena și povățuitoarea ei. Îi era recunoșcătoare ușii închise, care îi mai oferea un ultim răgaz înainte de a intra.

Ciocâni înceț, nu foarte hotărâtă. Își dorea să facă acea vizită, dar spera ca ciocănîtul să nu fie auzit, să se poată retrage și să poată spune că a încercat, fără să se simtă vinovată. Fărâma de judecată rezonabilă care îi mai rămăsese îi spunea că scuza nu e de bun-simț, că nu e corect. Inima îi bubuia, pantofii îi scârțâiau pe podea în timp ce se muta de pe un picior pe altul, iar miroslul îi făcea rău. Ura miroslul de spital. O scutură un val de greață, respiră adânc și se rugă să-și revină, să redevină matură și să depășească momentul.

Kitty încă își mai studia picioarele și respira adânc atunci când ușa se deschise și, pe neașteptate, se trezi față în față cu o soră și cu Constance, într-o stare uluitor de schimbăță. Clipi o dată, de două ori, iar a treia oară înțelese că trebuie să se prefacă, îi deveni limpede că pe Constance nu o ajută deloc reacțiile normale pe care vizitatorii le aveau la vedere ei. Așa că încercă să se gândească ce-ar trebui să-i spună, dar cuvintele o abandonară. Nu-i venea în minte nimic haios,

nimic obișnuit, nici măcar câteva nimicuri pe care să i le spună prietenei pe care o cunoștea deja de zece ani.

— N-am văzut-o în viața mea, zise Constance cu accen-tul ei franțuzesc care încă se păstrase, deși trăia în Irlanda de peste treizeci de ani. Surprinzător, vocea încă îi era puternică și fermă, lipsită de șovăială, aşa cum fusese întotdeauna. Cheamă paza și scoateți-o afară!

Sora zâmbi, deschise larg ușa și se întoarse lângă Constance.

— Pot să revin altădată, zise Kitty în cele din urmă.

Întorcându-se, dădu cu ochii de mulțimea de acareturi spitalicești, aşa că se întoarse din nou, căutând ceva normal, ceva obișnuit din viața de zi cu zi asupra căruia să se concentreze, păcălindu-se că nu e într-un spital în care domnește miroslul ăla, în care prietena ei e într-o fază terminală.

— Aproape am terminat. Îți mai iau temperatura și gata, zise sora punând un termometru în urechea lui Constance.

— Intră. Stai jos, îi spuse Constance arătându-i scaunul de lângă pat.

Kitty nu putea s-o privească în ochi. Știa că e nepoliticos, dar ochii îi fugeau întruna în altă parte, ca atrași de o forță magnetică spre lucrurile care nu erau bolnave și nu-i aminteau de oameni bolnavi. Își făcea de lucru cu darurile pe care le adusese și încă le mai ținea în brațe.

— Ți-am adus flori, îi spuse, uitându-se după un loc în care să le aşeze.

Constance ura florile. Întotdeauna le lăsa să moară în vază atunci când cineva încerca s-o mituiască, să ceară scuze sau pur și simplu să-i însenineze biroul. Kitty știa asta, dar

cumpărarea lor se înscrisese foarte bine în ritualul amânării, mai ales că stătuse la coadă.

— O, Doamne, zise sora. Cei de la pază trebuia să-ți spună că nu evoie cu flori în salon.

— A... Nu-i nicio problemă, scap eu de ele, zise Kitty încercând să-și ascundă ușurarea în timp ce se ridică, gata de plecare.

— Le iau eu, ii zise sora. Ti le las la recepție, să le poți lua acasă. E păcat de buchetul asta frumos.

— Am adus și prăjituri, zise Kitty scoțând o cutie din pungebă.

Sora și Kitty se uită din nou una la alta.

— Glumiți?! Nici cu prăjituri nu evoie?

— Bucătarul preferă ca pacienții să mănânce doar ce ieșe din bucătăria lui.

Kitty ii dădu sorei și cutia interzisă.

— Și pe astea le poți lua acasă, ii spuse râzând, în timp ce se uita la termometru. Ești în regulă, ii zâmbi ea lui Constance.

Înainte de a ieși, mai schimbară o privire plină de înțeles, de parcă acele cuvinte ar fi avut un sens cu totul diferit – și trebuie să fi avut unul, deoarece Constance nu era deloc în regulă. Era mâncată de cancer. Părul începuse să-i crească din nou, dar numai pe câteva suprafete neregulate, iar toracele ii ieșea în evidență sub pijama urâtă a spitalului. Avea perfuzii și fire în mâinî, ambele fiind subțiri și pline de vânătăile produse de injecții.

— Bine că nu i-am spus de cocaină, zise Kitty după ce ieși sora, pe care o auziră râzând în hol. Ștui că nu-ți plac

LIBRIS
florile, dar am intrat în panică. Voiam să-ți aduc ojă aurită, parfum și o oglindă... m-am gândit că ar fi haios.

— Și de ce n-ai adus?

Ochii lui Constance încă mai aveau o sclipire albastră, și Kitty își dădu seama că, dacă se concentrează să privească doar ochii aceia plini de viață, poate uita de trupul scheletic. Nu chiar de tot, dar aproape...

— Pentru că în cele din urmă am priceput că nu e haios deloc.

— Aș fi râs.

— Le aduc data viitoare.

— Nu va mai fi la fel. Deja știu poanta. Draga mea... Se întinse către Kitty și-și prinseră strâns mâinile. Kitty nu putu să privească mâinile lui Constance, erau cumplit de uscate și de subțiri. Mă bucur atât de mult că te văd.

— Îmi pare rău că am întârziat.

— Ți-a luat ceva.

— Traficul... începu Kitty, apoi, deodată, lăsa gluma deoparte. Trecuse mai bine de o lună.

Se lăsa tăcerea, și Kitty înțeleseră că e o pauză în care trebuie să explice de ce n-a venit.

— Urăsc spitalele.

— Știi... Nosocomefobie, zise Constance.

— Ce-i aia?

— Frica de spitale.

— Habar n-aveam că există un cuvânt pentru asta.

— Există un cuvânt pentru orice. N-am mai făcut caca de două săptămâni – se numește „anism“.

— Ar trebui să scriu un reportaj despre asta, zise Kitty absentă.

— În niciun caz. Inerția mea rectală rămâne între noi: eu, tu, Bob și tipa drăguță căreia îi dau voie să-mi inspecțeze fundul.

— Mă refeream la ceva despre fobia de spitale. Ar fi un subiect bun.

— De ce?

— Imaginează-ți că dai de cineva care e foarte bolnav și nu poate fi tratat...

— Poate fi tratat la domiciliu. Mare lucru!

— Atunci ce spui de o femeie care stă să nască? Se învârte încolo și-ncoace prin fața spitalului, dar nu poate intra pe ușă.

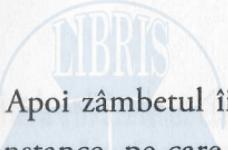
— O să nască în ambulanță, acasă ori pe stradă, zise Constance ridicând din umeri. Am scris odată un reportaj despre o femeie care a născut într-un adăpost din Kosovo. Era singură, la primul copil. I-au găsit două săptămâni mai târziu, sănătoși și fericiți. Femeile din Africa nasc în timp ce muncesc la câmp, și imediat după aia se întorc la lucru. Cele din triburi dansează în timp ce nasc. Numai în lumea occidentală toate sunt pe dos în privința asta, zise ea dând din mâna atoateștiutoare, chiar dacă nu născuse niciodată. Am scris un articol despre asta...

— Un doctor care nu poate merge la muncă... încercă Kitty să continue.

— E ridicol! O să i se ia dreptul de practică.

Kitty izbucni în râs.

— Directă, ca de obicei!

 Apoi zâmbetul îi păli și se concentră asupra mâinii lui Constance, pe care o ținea strâns. Dar ce zici de o femeie egoistă a cărei cea mai bună prietenă e bolnavă, iar ea nu poate s-o vizitez?

— Dar ai venit, și mă bucur să te văd.

Kitty înghiți în sec.

— N-ai pomenit nimic de...

— De ce?

— Știi tu de ce.

— Nu știam dacă vrei să vorbești despre asta.

— Nu prea.

— Atunci...

Rămaseră o vreme în tacere.

— Sunt făcută harcea-parcea în ziare, la radio, peste tot, deschise Kitty în cele din urmă subiectul.

— N-am mai citit niciun ziar.

Kitty se făcu că nu observă teancul de ziare strâns pe pervaz.

— De o săptămână, oriunde m-ă duce, toată lumea se uită la mine, mă arată cu degetul, șusotește, zici că sunt tărfa Babilonului.

— Ăsta e prețul pentru luminile rampei. Acum ești o vedetă de televiziune.

— Nu sunt o vedetă de televiziune, sunt o idioată care s-a făcut de râs pe ecran. E o mare diferență.

Constance ridică iar din umeri, de parcă ar fi fost vorba de un fleac.

— Mi-ai spus de la început să nu lucrez la emisiunea aia. De ce nu zici „Ți-am spus eu“, să trecem peste asta?

— Eu nu folosesc astfel de cuvinte. Nu ajută la nimic.

Kitty își trase mâinile și întrebă cu voce scăzută:

— Mai am slujbă?

— N-ai vorbit cu Pete?

Părea furioasă pe editorul adjunct.

— Ba da. Însă vreau să aud de la tine. E foarte important pentru mine să aflu de la tine.

— Poziția celor de la *Etcetera* în privința angajării tale ca reporter nu s-a schimbat.

— Mulțumesc, șopti Kitty.

— Te-am susținut pentru „30 de minute“ fiindcă știi că ești o reporteriță bună și ai talent pentru asta. Facem cu toții greșeli, unele mai mari, altele mai mici – nimeni nu e perfect. Încercăm să ajungem reporteri mai buni și, mai ales, oameni mai buni. Când ai venit la interviu, acum zece ani, îți amintești ce poveste ai încercat să-mi vinzi?

Kitty izbucni în râs și se dădu înapoi, părând surprinsă.

— Nu, minți ea.

— Ba îți amintești! Bine, dacă n-o spui tu, o spun eu. Te-am întrebat ce reportaj o să faci dacă o să-ți cer să compui unul acolo, pe loc.

— Chiar nu cred că trebuie să trecem iar prin asta. Am fost de față, nu? zise Kitty roșind.

— Și m-ai întrebat, continuă Constance de parcă n-ar fi auzit-o, dacă am auzit de „larva care n-a putut să devină fluture“...

— Da, da, știi.

— Și ai zis că vrei să vezi cum e să-ți se refuze un lucru atât de frumos. Că vrei să știi cum e pentru larva aia să se

uite la suratele ei care se transformă și să știe că ea nu va avea șansa să facă asta. Era o zi de alegeri prezidențiale, ziua în care s-a scufundat un pachebot care avea la bord patru mii cinci sute de oameni. Dintre cele douăsprezece interviuri din ziua aia, ai fost singura persoană care n-a pomenit de politică, de pachebot sau de intenția de a petrece o zi alături de Nelson Mandela. Tu duceai grija larvelor.

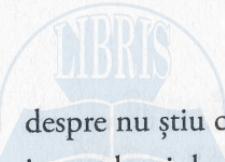
Kitty zâmbi.

— Da, bine... abia terminasem facultatea. Cred că încă mai aveam prea multă iarba la bord.

— Nu, șopti Constance, întinzând din nou mâna spre ea. Ai fost singura persoană care la interviu mi-a spus, de fapt, că nu se teme să zboare, că, de fapt, îi e teamă că s-ar putea să nu reușească să zboare.

Kitty își înghiți nodul din gât, gata să izbucnească în lacrimi. Încă nu zburase, ba chiar i se părea că e mai departe de asta decât oricând.

— Unii spun că nu trebuie să lucrezi sub imperiul fricii, continuă Constance, însă dacă nu există frică, unde e marea încercare? De cele mai multe ori aşa am făcut treabă cel mai bine, pentru că mi-am acceptat frica și m-am pus singură la încercare. Și deodată am văzut o fetiță care se temea că n-o să poată zbura. „Aha!“ mi-am zis, „e tocmai cea care ne trebuie.“ Și asta e povestea cu *Etcetera*. Sigur, subiectul e politica, dar și oamenii de dincolo de politică. Îi dorim aproape și din punct de vedere emoțional, nu să ne spună ce politici au ei, ci să ne spună de ce au acele politici. Ce i-a făcut să credă asta, ce i-a făcut să simtă aşa? Da, uneori vorbim despre diete, dar nu

despre nu știu ce chestie neorganică și mai știu eu ce cereale integrale, ci despre *cine* și *de ce*. Vorbim despre oameni, despre sentimente, despre emoții. Poate că aşa vindem mai puțină publicitate, dar cred că înseumnăm mai mult. Desigur, asta e doar părerea mea. *Etcetera* va continua să-ți publice reportajele atâtă vreme cât vei continua să scrii ceea ce este adevărat pentru tine și *nu* ce-ți spun altii că ar fi interesant. Nimeni nu poate pretinde că știe ce vor oamenii să citească, să audă sau să vadă. De cele mai multe ori, oamenii nu știu nici ei ce vor – află după aia. Astă înseamnă să creezi ceva original. Găsește ce e nou, lasă vechiul deoparte și hrănește piața!

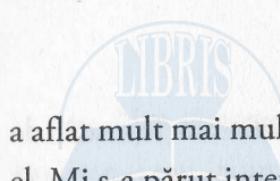
Ridică din sprâncene.

— Era povestea mea, zise Kitty Încetișor. Nu pot da vina pe altcineva.

— Într-o poveste sunt implicați mai mulți oameni, nu doar autorul, știi bine asta. Dacă veneai cu ea la mine, poate nu îi-o susțineam, însă dacă îi-aș fi susținut-o, aş fi dat înapoi înainte de a fi prea târziu. Erau semne, iar cineva de deasupra ta ar fi trebuit să le vadă, însă dacă vrei să iezi totă vina asupra ta... întreabă-te de ce ai vrut atât de mult să spui povestea aia.

Kitty nu era sigură că trebuie să răspundă pe loc, dar Constance își adună forțele și continuă:

— I-am luat odată un interviu unui om care părea tot mai amuzat de întrebările mele, pe măsură ce înaintam. Când l-am întrebat ce i se pare aşa distractiv, mi-a spus că i se pare că întrebările spun despre interviewator mai multe decât spun răspunsurile despre cel interviewat. Că în timpul interviului

a aflat mult mai multe despre mine decât am aflat eu despre el. Mi s-a părut interesant și cred că avea dreptate, cel puțin în cazul său. Cred că adesea o poveste dă la iveală mai multe despre cel care o scrie decât spune ea, de fapt. La cursurile de journalism ne învață că trebuie să ieșim din poveste pentru a putea spune lucrurile fără a fi influențați, însă de multe ori trebuie să fim în poveste pentru a o înțelege, pentru a ne conecta la ea, pentru a ajuta publicul să se identifice – altfel nu are inimă; poate fi scrisă de un robot, pentru cine să-o nimeri să fie interesat. Dar asta nu înseamnă să strecori *opinii* în material, Kitty. Asta mă deranjează. Nu-mi place când un reporter spune o poveste pentru a transmite ce simte el. Cui îi pasă ce crede cineva? Națiunii? Câtorva oameni dintr-o categorie anume? De un sex anume? Asta mă interesează cel mai mult. Vreau să zic, trebuie să ai o atitudine empatică față de toate aspectele poveștii, să arăți publicului că există sentimente în spatele cuvintelor.

Kitty nu-și dorea să se gândească la ce spunea povestea respectivă despre ea. De fapt, ar fi vrut să nu mai fie nevoie niciodată să se gândească la povestea aia ori să vorbească despre ea. Dar era imposibil, pentru că postul fusese dat în judecată, iar a doua zi ea trebuia să apară în fața judecătorului, acuzată de calomnie. Capul îi bubuia, obosise gândindu-se la asta și analizând cele întâmplate, dar simțea deodată nevoia să se pocăiască, să ceară scuze pentru toate greșelile, ca să ajungă din nou să se respecte pe sine.

— Am o mărturisire...

— Îmi plac mărturisirile.